

Lecția 7

7.1 Africa

Credincioșii de culoare sunt o parte importantă a familiei baptiste mondiale. În anul 1982 existau în SUA 10 milioane de credincioși de culoare care aparțineau confesiunilor baptiste. Ei s-au organizat în 3 convenții naționale mari și câteva mai mici. Negrii din America sunt urmașii negrilor care au fost aduși ca sclavi în America, în secolul al XVII-lea, ca să lucreze pe plantațiile de bumbac. Ei erau foarte puțin interesați în problemele religioase, ținând seama de condițiile în care au fost aduși în America de către creștini. Totuși, legiuitorii coloniști au avut grijă să formuleze o lege în 1660, prin care se prevedea că, convertirea sclavilor la religia creștină, nu va schimba statutul lor de sclavi.

După trezirea religioasă ce a avut loc în America, prin 1740 s-au convertit primii negrii, primul negru convertit e cunoscut de "Iacob cel Negru" , era un sclav botezat în 1652, în prima biserică din New Port Rhode Island.

7.1.1 Burundi

Burundi este un teritoriu populat care se află între Congo și râul Nil. Regiunea a fost colonie belgiană luată de la Germania la sfârșitul primului Război mondial. Țara și-a câștigat independența în anul 1962 și are o populație care este formată din câteva etnii: Hutu-85%, Tutsi-14% și 1%-Pigmei.

Misiunea protestantă a început să lucreze aici între 1911-1916. Bapțiștii au lucrat la început mai mult cu cei din etnia Hutu. Primii misionari bapțiști au fost familia N.P.Andersen. Ei au venit aici în anul 1928 și s-au stabilit la Ibanga unde mai târziu au înființat o biserică. Lucrarea a avut succes în localitatea Musema unde s-au botezat 34 de tineri în anul 1931 și așa s-a înființat prima biserică baptistă. Misiunea a deschis acolo o clinică și o maternitate și alți misionari au organizat o tipografie în care au tipărit cărți și imnuri religioase.

Primii misionari au fost din Danemarca fiind ajutați de bisericile baptiste daneze din America. În anul 1938 numărul membrilor era de 528 iar în anul 1948 erau 1448 de membrii. În 1944-1945 Convenția Misionară a zidit spitalul Emanuel Braholm la Musema. În timpul celui de al doilea război mondial misionarii din Burundi și mulți credincioși bapțiști și-au pierdut viața. Din anul 1988 au venit aici și misionari ai Bordului Internațional de Misiune din cadrul Convenției Baptiste de Sud din SUA. În prezent, în Burundi sunt 32 000 bapțiști și 87 biserici.

7.1.2 Etiopia

În Etiopia religia creștină a pătruns în secolul al IV-lea și jumătate din populația Etiopiei este ortodoxă; 30% sunt musulmani, rămășițe animiste, catolici și protestanți. Protestanții sunt 4% din populație și sunt un segment principal din creștinismul etiopean. Și cei mai mulți protestanți aparțin religiei Biserica Evanghelică "Cuvântul vieții". Prezența baptistă este mică dar este suportată de trei misiuni puternice. După căderea împăratului în 1974, Etiopia a fost condusă de un regim comunist până la căderea lui în 1991. În timpul acesta etiopienii au suferit din cauza războiului și a foametei iar creștinii de toate nuanțele au fost prizoniți. După căderea regimului comunist s-au ivit noi posibilități de lucru pentru creștini. Încă din 1949 James Luckman și Sten Sendberg, trimiși de societatea misionară Conferința Misionară Baptistă (BGC) au desfășurat aici lucrări de educație și medicale deschizând în 1950 în districtul Himbo, la 8 mile depărtare de Adis Abeba o stațiune. În 1951 misiunea a format o altă stațiune în Baccagi și o a treia la Gendeberg în 1959. Au fost formate un spital în Himbo, o clinică în Baccagi, o leprozerie și o școală la Gendebert, iar în Adis Abeba au deschis un centru de evanghelizare, 1958 au organizat o casă de editură împreună cu menoniții. Prin 1960 erau formate deja 3 biserici prin aceste instituții sociale. În 1966 numărul credincioșilor bapțiști era de 144, formând în 1961 Asociația Baptistă Etiopiană.

Regimul comunist a naționalizat toate proprietățile misiunii, personalul misionar a fost redus, iar credincioșii au fost persecutați, dar cu toate aceste prigoniri numărul credincioșilor a crescut așa că în 1970 era 1300, și misionarii au fost expulzați, iar bisericile închise. Credincioși au continuat să se

întâlnească în continuare în secret în case. În timpul foametei din 1984 și 1985 misionarii s-au putut întoarce, dar ca să nu provoace autoritățile au lucrat cu discreție și cu multă dăruire la ajutorarea celor înfomețați.

După căderea comunismului câteva biserici și-au redobândit proprietățile și altele și-au primit aprobări să-și cumpere proprietăți și să construiască biserici. În 1990 s-a format Convenția Evanghelică Baptistă Etiopiană care are astăzi 11 biserici. Convenția Baptistă de Sud are o biserică la Adis Abeba. Numărul credincioșilor bapțiști din Etiopia este de 9935 grupați în 71 de biserici.

7.1.3 Kenya

Formal bapțiștii au început lucrarea în Kenya în 1956 dar încă înainte de această dată mulți credincioși bapțiști au slujit ca misionari în Societatea "Misiunea Internă Africană" care era foarte aproape de credința și practica bapțiștă, dar numai în 1956 Convenția Baptistă de Sud a trimis în Nigeria trei familii de misionari având ca și câmp de lucrare Africa de Răsărit, aceștia au lucrat și în Kenya. Aceștia au avut un deosebit succes în Mombassa și în Nairobi. Au lucrat și în Nyeri, bisericele s-au înmulțit, iar misionarul Davis Sounders a înființat biserica de limba engleză din Nayrobi în 1958. El a înființat Centrul de afaceri Baptist din Nayrobi și școala din Shauri Mogo. Biserica din Shauri Mogo a pornit alte biserici în Nayrobi.

În 1961 bapțiștii din Kenya au organizat Asociația Baptistă din Nayrobi, iar în 1971 s-au transformat în Convenția Națională. În prezent Convenția Baptistă de Sud are 130 misionari în Kenya. S-a înființat Colegiul Teologic Baptist cu un program fără frecvență. În 1993 s-a format postul de radio bapțișt K.M.B.. Au înființat și o editură, pe lângă lucrarea de evanghelizare, desfășoară și o bogată activitate socială, clinică medicală la Nayrobi și Nyanza, ajutorarea refugiaților din Somalia. Desfășoară o rodnică lucrare printre nomazii Mossai, înființând printre ei câteva lucrări. Procentul de creștere al Convenției este de 25 % pe an. În prezent în Kenya sunt 163.051 credincioși bapțiști în 2275 biserici organizate în 8 asociații.

7.1.4 Rwanda

Din cauza munților acoperiți de zapadă Rwanda s-a numit Elveția Africii. Are o populație numeroasă, etnia Hutu 90%, Tutsi 9%. În 1962 și-a căpătat independența de sub protectorat Belgian, dar din cauza luptelor pentru putere între etniile Hutu și Tutsi, a urmat o perioadă de instabilitate. În 1996 mii de Tutsi au fost masacrați și mii de Hutu au fugit din țară.

Bapțiștii au lucrat aici din 1939 și erau misionari danezi și africani din Burundi. Primii misionari danezi au fost Jorgen și Nime Larsen. Ei s-au stabilit la Runjombji în 1961. În 1962 au înființat două biserici la Runjomaji și Nyontanga. Tot în anul acela s-a format și Uniunea Bisericilor Baptiste din Rwanda. În 1977 Convenția Baptistă de Sud, SUA a trimis pe misionarul Earl Martin. El s-a stabilit la Kingali și a lucrat în bisericele din mediul rural. S-a înființat Seminarul Teologic prin extensie în care s-au înscris 150 de studenți.

În 1967 guvernul a recunoscut Asociația Bisericilor din Rwanda. Între timp au venit aici și alți misionari din Uganda, din Zair și lucrarea a progresat, prin efort evanghelic în 1977 s-au înființat 8 noi biserici. Asociația a înființat școli ajutând poporul din Rwanda să poată citi Biblia. Din cauza agravării conflictului politic în 1994 mulți credincioși bapțiști și-au pierdut viața, alții s-au refugiat, un număr de păstori au fost uciși, alții au reușit să se refugieze și astfel lucrarea a stagnat. Totuși, în Rwanda sunt astăzi 61.625 credincioși bapțiști și 112 biserici.

7.1.5 Tanzania

Convenția Baptistă de Sud, SUA a trimis aici pe misionarii I.N.Petterson și W.I. Jester în 1956. De asemenea și Societatea Misionara din Nigeria a supravegheat lucrarea de evanghelizare din Africa de Răsărit din 1954. În 1956 au venit din Nigeria trei misionari și s-au stabilit în capitală. Misionarul Wimpy Harpers a deschis aici un centru de misiune, Jack Walkers a înființat un spital în Ubega. Misiunea Baptista din Africa de Est a sprijinit lucrările de evanghelizare, de medicină, de educație și

chiar lucrările din agricultură. S-a înființat Seminarul Teologic, cursuri biblice prin corespondența. În 1977 s-a înființat organizația, misiunea baptista din Tanzania. În 1958 s-au botezat primii 10 convertiți în Ubega. S-au înființat primele două biserici în Ubega și Dares' Salam. În 1959 s-a inaugurat spitalul din Ubega. În prezent Misiunea Baptista, susține clinici medicale în: Ubega și Kikoma. În 1962 au înființat Seminarul Teologic în Awsha cu 15 studenți. Lucrarea însă s-a dezvoltat rapid, sute de lideri de biserică s-au înrolat în studiile domeniului religios-educational.

În 1960 în Kigama s-au deschis 6 centre de predicare. Rezultatul a fost 150 de convertiți în primul an. Iosif Abdulah a fost primul convertit dintre mahomedani. S-au format 56 de biserici, iar numărul botezatilor a trecut de 1000. Aceasta creștere spectaculoasă a provocat împotrivire din partea musulmanilor și chiar și din partea catolicilor și a anglicanilor. În 1970 în regiunea Bukaba un mare număr de greco-ortodocși au ales credința baptista. În 1980 s-a produs o explozie a convertiților cu peste 15.000 de convertiți pe an.

În 1971 s-a organizat Convenția Baptista din Tanzania, în 1992 convenția s-a împărțit în cinci regiuni și s-a implicat într-o rodnică activitate de evanghelizare și educație. S-a dezvoltat școala Duminicală cu adulții și cu copiii. Guvernul a recunoscut liceul baptist din Rungwe pentru înaltul lui nivel academic și de la 10 convertiți în 1959 s-a ajuns ca astăzi să avem în Tanzania 120.000 de credincioși și 1.381 de biserici.

7.1.6 Uganda

Societatea Misionară a Bapțiștilor conservatori au venit primii în Uganda, ei fiind evacuați forțat din Zaire. Printre cei evacuați au fost Dr. Paul Hurlburt și soția. Ei s-au stabilit la Kampala în 1961. El a început să țină servicii divine la locuința lui, apoi a închiriat o sală, iar în 18 iulie 1965 s-a organizat Biserica Baptista din Kampala cu două secții, prima în limba engleză și a doua în limba swahili.

Misionarii au început să învețe în școli, au ținut studii biblice, au pregătit literatură creștină în limbile Luganda și Swahili. Au plantat biserici, și au extins lucrarea și în mediul rural. În 1969, 20 de biserici cu 900 de membri au format o asociație regională. În 1962 au venit aici și misionari trimiși de Convenția Baptista de Sud, Charly Evans și Joram Muhando, păstor laic. Ei au început să lucreze în mediul rural. În 1963 a venit Webster Carroll și soția. Ei s-au stabilit la Jinja prin 1971 erau 9 misionari cu soțiile lor. Ei au avut un mare succes. În 1963 s-a organizat Misiunea Baptista din Uganda, iar în 1972 existau în Uganda 8.337 de credincioși bapțiști și 144 biserici și 55 puncte de predicare.

În ianuarie 1971 a venit la putere Idi Amin care era musulman. El a forțat misionarii străini să părăsească țara așa că la finele anului 1973 misionarii Convenției Baptiste Conservatoare au părăsit Uganda. Iar misionarii Convenției de Sud au fost reduși. Numai lui Webster Carroll și Jimi Rice li s-a permis să rămână. În 1977 Idi Amin a închis toate bisericile baptiste, un număr de credincioși au continuat să se adune în secret, alții s-au atașat de anglicani. Putine biserici din regiunile muntoase au continuat să funcționeze. Situația aceasta a durat până în 1979, când a fost înlăturat Idi Amin.

Misionarii s-au reintors în Uganda în 1982 și astăzi sunt 10 misionari ai Convenției Baptiste Conservatoare și 25 ai Convenției Baptiste de Sud. După 1982 s-a lucrat cu deosebit succes între etniile Eteso și Teso și în regiunea Kumi. În 1991 au absolvit prima clasă de la Seminarul Teologic Baptist din Uganda. În Uganda sunt în prezent 17.419 credincioși bapțiști și 405 biserici.

7.1.7 Camerun

Aici credința baptistă a fost vestită de misionari negrii din Jamaica pe când aceasta era colonie engleză. Ei au fost trimiși de Societatea Misionară Engleză prin 1843. Societatea a reușit să trimită aici 6 familii de englezi și 42 de jamaicani care au slujit ca învățători ori coloniști. Englezii vroiau ca prin acești colonizatori să răspândească cultura europeană și să oprească comerțul cu sclavi.

În 1845 jamaicanul Iosif Merrick s-a stabilit în localitatea Bimbia, a învățat dialectul etniei Isubu, a tradus Biblia în limbile lor. În același an misionarul englez Alfred Soker (1814 -1880) a început lucrarea de propovăduire a Evangheliei la Duala, în partea de răsărit a Camerunului. Soker a botezat pe

primii convertiti in 1849 formând astfel biserica Betel, prima biserică baptista din Cameron. In 1848 majoritatea jamaicanilor deziluzionati de rezultatele muncii lor s-au reîntors in patria lor. Merrick a murit in 1849, dar un jamaican, Iosif Jackson Fuller, in 1850 a rămas ca misionar al Societați Misionare Engleze și a lucrat aici pană in 1888.

In 1884 Camerunul a ajuns să fie colonie a Imperiului German. Cu acest eveniment misionarii Societați Misionare Engleze au fost obligați să se retragă. In locul lor au venit misionari pietiști din Bazel, Elveția, fiind ajutați financiar de Bapțiști Germani. In 1884 când au plecat misionarii englezi, erau aici 203 credincioși bapțiști cu 368 copii in școlile baptiste. Misiunea Bazel a respectat credinta și practica baptistă. În 1891 au venit primii misionari germani bapțiști. In 1898 s-a organizat Societatea Misionară Baptistă Germană.

Spiritul independent baptist specific bapțiștilor din Anglia nu s-a putut împăca cu spiritul centralizat, specific bapțiștilor germani. Astlel a apărut o diviziune între bapțiști: acei care au lucrat cu Misiunea Baptistă Germană și acei care au rămas independenți. In 1914 Misiunea Germană avea 4000 de membri și 1600 copii, iar la independenți erau 5 biserici mari cu 2500 de membri.

După 1919 Camerunul, partea de vest a devenit colonie Britanică, iar partea de est colonie Franceză. Misionarii germani au trebuit să plece, a rămas numai Karl Bender care era cetățean american de limbă germană. Dar englezii și-au trimis misionarii lor aici, iar din 1927 li s-a permis să lucreze aici misionari germani care erau susținuți material de bapțiștii germani din America. In Camerunul care a rămas sub protectoratul francez Societatea Misionară Franceză a trimis misionari, pe Charles Maitre, iar la Nidke, provincia Bonen pe Maurice Farelly. În 1940 din cauza războiului toți misionarii germani au fost internați in lagăr. Aceștia au trecut să lucreze ca trimișii Convenției Baptiste de Nord din SUA care a organizat aici doua spitale, o leproserie și școli pentru educarea copiilor.

In 1950, Campul de misiune francez avea 175 biserici și 22.000 de membri.

Lucrarea baptistă in Camerunul francez care inainte de 1919 era Campul Misiunii baptiste germane a luat un alt curs, francezii n-au permis misionarilor germani să se reintoarcă lucrând aici Societatea Misionară Evanghelică din Paris. Francezii au descoperit că aici era răspândită printre creștini poligamia. Ei au insistat să se organizeze Biserica Baptistă Unită, dar nu toate bisericile au intrat in această Uniune. Așa că in 1945 s-a organizat Biserica Baptistă din Camerun și apoi bisericile din Estul și Vestul Camerunului au aderat la această organizație.

In 1954 s-a organizat Seminarul Biblic in Ndu pentru educație teologică. In acest teritoriu se vorbesc 40 de limbi tribale in biserici, iar limba de legătură folosită de Convenție este Engleza. Bisericile sunt organizate in trei convenții pentru că aici au lucrat misionari englezi, germani și francezi și influenta lor a rămas, dar toate aceste convenții sunt membre in Alianta Mondială Baptistă. Asăzi in Camerun sunt 182.486 de credincioși și 1001 biserici.

7.2 Africa Centrală

A caștigat independenta in 1960. În 1920 făcea parte din Africa Ecuatorială. Atunci a venit aici o echipă misionară a Societații misionare Orebro din Suedia. Primii misionari au fost cu adevărat pionieri; a trebuit să locuiască in cele mai primitive conditii, fiind primiți de băștinași cu multă ostilitate, fiind stăpaniți de superstiții. In 1921 a venit aici și o echipă misionară condusă de William C. Haas insotit de încă cinci misionari implementand stațiuni misionare la Sibut și Bangsson. Ei au fost trimiși de o Misiune Independenă Baptistă din Elyra, Ohio, SUA.

Haas a murit in 1924, dar lucrarea a continuat până în 1961. Misiunea avea 100 biserici, un spital la Ippy, șase dispensare medicale, o tipografie, două școli biblice. In 1963 s-a format Asociația Bisericilor Baptiste cu 190 de biserici. In 1970 s-a introdus învățământul teologic prin extensie. Societatea misionară a Bapțiștilor independenți din Ohio avea in Africa Centrală peste 59 de misionari.

In 1923 Societatea Orebro din Suedia a stabilit prima stațiune misionară la Banie. In 1954 misiunea avea școli pentru copii, două școli biblice, un seminar la Cornat, o editură. In 1984 păstorii naționali au

inceput o misiune între pigmei care a dat frumoase rezultate. În prezent în Africa Centrală sunt 152.900 de credincioși bapțiști cu 572 biserici.

7.2.1 Chad (Ciad)

A făcut parte din Africa Ecuatorială Franceză, a devenit independentă în 1960. Mai mult de jumătate din populație se compune din triburi arabe nomade, având religie musulmană și restul sunt negri africani. În 1925 a venit aici misionarul Paul Metzler trimis de Biserica Bapțiștilor Independenți din Ohio. S-a stabilit la Balimba, și-a construit o casă provizorie din trestie apoi alta din cărămidă acoperită cu stuf. Tot o casă din trestie acoperită cu stuf a servit drept capelă, lucrarea a prosperat. În 1963 s-a format Asociația Bisericilor Baptiste din Chad. În 1973 bapțiștii au avut de suferit persecuții pentru că guvernul a început să introducă cu forta rituurile pagane ale triburilor. Guvernul a închis bisericile baptiste, a ucis 13 pastori și i-a expulzat pe toți misionarii străini exceptând personalul medical. În anul 1975, regimul militar a fost înlăturat, bisericile au fost redeschise, misionarii au fost invitați să se reîntoarcă, dar puțini au mai venit înapoi din cei 30 expulzați, dar au venit alții noi.

În anul 1991, erau 7 misionari, Centrul medical a fost redeschis, s-a început o educație sanitară cu tinerii, școlile biblice au pregătit conducători pentru biserici. Convenția Baptistă de Sud a introdus Chadul în câmpul ei misionar. În Ciad sunt azi 20.000 de credincioși bapțiști și 150 de biserici.

7.2.2 Nigeria

Nigeria are 88.000.000 de locuitori. E cea mai populată țară din Africa. Populația e formată din multe triburi, fiind 50% din ea creștini și 45% musulmani. Creștinii sunt mai ales în sud, iar musulmanii în nord. Ea și-a dobândit independența în 1960. Bapțiștii au lucrat aici din 1850 când Convenția Baptistă de Sud a trimis aici pe Thomas Jefferson Bowen, care s-a stabilit la Bodagry. Lucrarea s-a derulat încet din cauza climei, a greutăților, a transportului, a ostilităților din partea unor conducători religioși tradiționali și islamici. Pioneratul misionar a corespuns cu luptele interne, mai ales în provincia Kampa.

Din cauza unor dispute dintre misionari și conducătorii africani misiunea a experimentat o schismă în 1888, când 200 de nigerieni au părăsit biserica din Lagos, formând o nouă biserică numai din nigerieni, iar în biserica veche n-au rămas decât 24 de membri. A fost prima expresie a naționalismului african în bisericile baptiste, dar a fost spre binele lucrării. Africanii au lucrat cu zel formând noi biserici și stațiuni misionare în partea de Sud a Nigeriei. În 1914 cele două corpuri de biserici s-au unit în Asociația Baptistă Ioruba având: 1646 de membrii 14 biserici erau biserici formate din nigerienii, și 1234 membri în 17 biserici care erau din bisericile care au cooperat cu Misiunea. Această Asociație după 5 ani s-a transformat în Convenția Baptistă Nigeriană. După 1930 s-a produs o creștere rapidă, așa că în 1937 erau 21.214 credincioși în 211 biserici. În 1970 erau 79.988 de membri în 455 de biserici și 934 de puncte misionare, aveau și 539 păstori cu pregătire teologică.

Astăzi sunt 629.586 de credincioși bapțiști și 4.837 de biserici. Au și 1550 de păstori cu diferite grade de pregătire. În 1970 existau aici 216 misionari străini, dar azi sunt doar 100 pentru că s-a mărit caracterul național al lucrării. Cel mai important centru baptist din țară este la Ogbomosho unde există un seminar teologic un centru medical baptist, o școală de asistente medicale, un azil pentru copii, un post radio. În zona aceasta sunt peste 100 de biserici și membrii ei misionază în toată țara.

Bapțiștii din Nigeria adeseori practică misiune din casă în casă, așa s-au înființat noi biserici și puncte misionare. Convenția sponsorizează misionari în țară și în străinătate, în Coasta de Fildeș și Siera Leone. Se desfășoară un important program de construire și reparare de biserici. Fiecare biserică are și o școală elementară. Bisericile mai mari au școli medicale. În Lagos au o Academie Teologică și colegii teologice la Idi Aha în Abokuta. Școlile Bisericilor nigeriene au acreditarea statului și au o bună reputație. Bapțiștii au înființat spitale, centre medicale în Shaki, Iwo, Eku și Ile-Oluji. Convenția Baptistă are un departament de publicații în care a tipărit mii de scrieri evanghelice spirituale. Editează și revista Baptistul Nigerian. Serviciile divine se desfășoară în dialectele nigeriene, în unele centre cosmopolite se folosește limba engleză. Școlile și colegiile baptiste la orele de capelă folosesc limba

engleză. Un rol important în evanghelizare îl are și Uniunea Misionară a Femeilor, deși în cultura africană femeia e mult inferioară bărbatului. Cu bugetul ei propriu această Uniune folosește femeile pentru evanghelismul practic, sunt folosite ca învățătoare la școlile duminicale, clasele de copii.

Convenția Baptistă Nigeriană are raporturi loiale cu autoritățile la toate nivelele, se organizează reuniuni speciale de rugăciune pentru autoritate mai ales în timpuri de criză, dar pe de altă parte se respecta principiul baptist Biserica Liberă în stat liber.

7.2.3 Congo - Brazaville

Republica Congo a fost colonie franceză până în 1960 când a primit independență. Între 1970 -1990 țara a fost condusă de un guvern marxist.

Societatea Suedeză Orebro a fost singura care a lucrat pe acest teritoriu încă din 1917 trimțând primii misionari. În 1921 guvernatorul francez din Brazzaville a dat misiunii dreptul să construiască un centru misionar. În 1953 alte trei stațiuni misionare au fost formate, iar în 1954 au organizat o școală biblică. În 1970 Bisericile s-au organizat în Federația Bisericilor Creștine din Congo. În 1978 au scos Federația în afara legii; același regim l-au aplicat și la alte 30 de grupuri religioase, recunoscând numai 7.

Din 1978 de când misionarii de la Orebro au fost expulzați nu s-au mai întors aici nici după 1990 când regimul marxist a fost înlăturat de la putere. Totuși, bisericile primesc asistența materială de la Societatea Misionară Orebro. În Congo sunt 2.197 bapțiști și 61 de biserici.

7.2.4 Congo - Belgian

Misiunea baptista a avut un ecou deosebit în Africa și mai ales în Congo Belgian. Aici, un mare bogătaș englez, cu numele Gratton Guinness, a înființat o misiune. Lucrarea acestei misiuni a fost preluată în 1884 de către Societatea Misionară Americană, numită prescurtat A.R.M.U, iar Henry Richard a fost investit să conducă această misiune baptista. Efectul lucrării a fost extraordinar, într-un singur an 1.000 de congolezi au îngenunchiat la picioarele lui Richard și au mărturisit credința lor în Isus Hristos, lepădându-se de idolii lor. În 1887 a deschis aici o stațiune misionară și Societatea Misionară Britanică.

În 1900 erau 15.000 credincioși bapțiști și 57 de predicatori autohtoni, posedând un deosebit entuziasm care s-a răspândit repede și la alte misiuni din Congo. Ce-i specific congolezilor e că sunt foarte vorbăreți și de aceea credincioșii sunt cu toții buni misionari, fiecare baptist, la ei, e un misionar. În 1912, a pătruns în Congo și Convenția Baptistă de Nord din S.U.A și după ea, Uniunile din Suedia, Norvegia și Danemarca. În 1950 erau în Congo 70.000 de credincioși bapțiști și 1.600 de biserici. Astăzi sunt 866.366 bapțiști. După ce Congo a devenit independent, primul ministru a fost Patrice Lumumba, care a fost baptist, dar a fost asasinat, iar pe guvernarea țării a pus mâna colonelul Mobutu.

Acesta, exaltând naționalismul african a căutat să îngradească lucrarea misionarilor străini, dar erau prea multe instituții sociale întreținute de misiunile creștine (școli, spitale, orfelinate), de aceea le-a dat voie să lucreze în continuare.

Misiunea înființată de Gratton Guinness a recrutat 50 de misionari și a format 7 stațiuni misionare în 1883.

În 1909, Societatea Misionară Americană A.R.M.U și I.B.M.U și B.M.S. (societate misionară britanică) au deschis Institutul Evanghelic de Educație din Kimpese în care erau pregătiți evangheliști și învățatori. În 1951 s-a înființat Institutul Biblic din Kikongo în care se pregătesc pastori și o școală biblică de fete. În 1920 misiunea a organizat 6 spitale, în 1937 a deschis o leprozerie. În 1946 reprezentanții bisericilor au organizat Convenția Bisericilor Baptiste.

Până Congo a fost sub protectoratul Belgiei bapțiștii au avut de suferit și din partea catolicilor și a autorităților belgiene care sprijineau chiar și misiunile catolice, împotriva misiunilor baptiste puneau fel de fel de îngradiri.

7.2.5 Egipt

Locuitorii Egiptului sunt majoritatea musulmani, 17% aparțin Bisericii Creștine Vechi Coptice.

Lucrarea baptista a început aici în 1931 când Seddit W. Georgis s-a convertit la credința baptista, el fiind de religie coptică. După convertire s-a înscris la South Western Seminar din Texas. Întorcându-se acasă de la studii, la început a predicat în casa lui din orașul Fayyum câștigând câteva suflete între care erau și părinții lui. În 1963 el a reușit să organizeze 6 biserici cu 250 de membri și a tipărit o revistă "Baptistul Evanghelic". În 1960 s-a format Convenția Generală Baptistă a cărei președinte a fost Gergis până la moarte în 1980. În 1956 Convenția Baptistă de Sud a ajutat material bisericele din Egipt dar nu li s-a aprobat de autorități să trimită misionari rezidenți. Lucrarea în Egipt merge greu. De asemenea creștinii sunt marginalizați și se face o discriminare religioasă. În 1971 a fost închisă Biserica din Fayyum deoarece clădirea a fost construită fără aprobarea autorităților. Cu toate aceste greutăți bapțiștii continuă să crească. În prezent sunt 670 de credincioși bapțiști în Egipt și 12 biserici.

7.2.6 Marocco

În 1966 Convenția Baptistă de Sud a început misiunea printre maroccani, trimițând cuplul misionar Iosif și Nancy Newton care s-a așezat la Malila, o enclavă spaniolă pe coasta Africii de Nord. În 1967 au venit și Merrill și Arlene Callaway. Ei s-au așezat în Tanger. Lucrarea aici s-a desfășurat cu mari greutăți. Legea maroccană nu a recunoscut biserica, Creștinismul fiind considerat o religie pentru europeni. De aceea nu sunt condiții pentru evanghelizare. Se lucrează cu discreție, cei convertiți la Creștinism sunt considerați impuri, persecutați de conașionalii lor. Astăzi aici sunt 145 de credincioși și trei biserici.

7.2.7 Angola

Angola a fost colonie portugheză. Ea a primit independența în 1975, dar 30 de ani a fost sfâșiata de lupte. Între 1961-1975 au fost luptele angolezilor împotriva portughezilor pentru a-și dobândi independența. Apoi au urmat luptele interne între rivale pentru putere. Gruparea marxistă a reușit să pună mâna pe putere, dar nu a putut controla tot teritoriul. Faptul acesta a influențat lucrarea misionară care a determinat plecarea multor misionari.

Începuturile misiunii baptiste în acest teritoriu sunt legate de luarea din Congo din 1878 când Societatea Misionară Engleză și-a stabilit baza de lucru la Sao Salvador, capitala regiunii Bacongo. B.M.E. a stat la Sao Salvador până a stabilit lucrarea din Congo (Zaire). Succesul lucrării a fost foarte slab. În timp de 10 ani s-au botezat 5 credincioși cu care s-a înființat biserica din Sao Salvador în 4 decembrie 1887, la 10 ani după ce au venit aici misionarii.

În 1961 lucrau aici 31 de misionari în trei stațiuni, iar credincioșii bapțiști erau 10.000. Misiunea a făcut un spital în Sao Salvador, două dispensare, a înființat o școală elementară. Editura din Sao Salvador a tipărit cărți pentru școală și pentru biserici, dar revolta împotriva protestanților a devastat misiunea. Misionarii au plecat 80% dintre ei și s-au refugiat în Zaire. Când Angola a devenit independentă în 1975 mulți refugiați s-au întors acasă.

A început lupta pentru putere în Angola. Cu toate acestea numărul credincioșilor a crescut. În 1977 bapțiștii din Angola au organizat Biserica Evanghelică Baptistă din Angola. Regimul marxist a luat măsuri prohibitive, evanghelizarea în aer liber fiind oprită. În 1958, 24 de canadieni au venit ca misionari aici; numărul credincioșilor era de 5.000. Misiunea a construit un spital la Quimbando și clinici medicale. Din cauza revoluției toți misionarii canadieni au fost forțați să părăsească Angola în 1963. Dar ei nu au mai putut să se întoarcă nici după 1975, când Angola a devenit independentă.

În 1968 Convenția Baptistă de Sud a trimis la Luanda misionarii Harrison și Jun Pike care în 1975 au fost obligați să se retragă. În 1983 Convenția Baptistă de Sud a trimis un alt cuplu de misionari. În 1990 au deschis o clinică medicală în provincia Humbau. Tot în anul acela s-a deschis la Luanda un seminar teologic cu 10 studenți.

În Angola sunt 4 organizații baptiste având un total de 115.318 de membri și 369 de biserici.

7.2.8 Botswana

E o republică la nord de Africa de Sud. Ea a prosperat economic datorită bogățiilor minerale. Și-a dobândit independența în 1966. Populația majoritară e etnia Tswana. Aici au lucrat în trecut Robert Maffat și David Livingstone trimiși de Societatea Misionară Londoneză. În 1968 Convenția Bapțișă de Sud a trimis primii misionari, pe Marvin și Elisabeta Reynolds. În 1970 au venit și Charles și Jane Bellenger. Charles Bellenger a deschis o clinică dentară în Franciville, fiind singurul dentist din țară.

Convenția de Sud a stabilit la Gaborpe, capitala țării, un Centru Baptist pentru ajutorarea celor lipsiți. A folosit pentru misiune cursuri biblice prin corespondență, radio și filmul Isus. În 1990 Misiunea a început să lucreze pentru etnia Kalanga, unde s-au petrecut câteva botezuri. Deși Convenția Bapțișă de Sud ajută lucrarea misionară, totuși rodul este slab. În Bostwana sunt doar 501 credincioși bapțiști și 11 biserici.

7.2.9 Lesotho

Lesotho și-a dobândit independența în anul 1966. Populația ei majoritară este romano-catolică. În 1980 s-a format aici o biserică bapțișă de etnie Banti cu vreo 100 de membri. Convenția Bapțișă de Sud a trimis aici 4 misionari care s-au stabilit în Marem, capitala țării. Ei au organizat aici 2 biserici. A treia biserică a fost organizată în localitatea muntoasă în Nyakasaba. În Lesotho sunt 330 de credincioși și 11 biserici.

7.2.10 Madagascar

E o insulă mare în Oceanul Indian la sud-est de coasta Africii. În 1960 și-a câștigat independența, fiind sub protectorat francez din 1885 până în 1960.

În 1932 misionarul Brinby Evans din Scoția a organizat Biserica bapțișă din Fianganana-Madagascar. În anii următori a înființat alte biserici. Evans a plecat din Madagascar în 1944. În locul lui a venit pastorul Robenjo Bacontarisoa. El a editat și o revistă "Vestea bună" în 1951, având o largă circulație până în 1959. El a fost plantator de biserici. Aici au lucrat și bapțiștii conservatori și independenți. S-au înființat și cursuri biblice prin corespondență. În 1987 Biserica Bapțișă Malagasy a înființat o școală biblică regulată în Antsirobo a cărui personal a fost în întregime malagas. Numărul credincioșilor bapțiști este 1337 și 39 de biserici.

7.2.11 Malawi

E o țară mică așezată în partea de sud a Africii Centrale. În 1891 a ajuns sub dominație Britanică, dar în 1966 a devenit independență. Credința bapțișă a fost răspândită aici de Josif Boath (1851-1932) care a fost și un avocat al drepturilor și egalității africanilor. Boath a venit aici din Australia și a format câteva seri de cursuri industriale în care africanii au fost învățați diferite meserii. De asemenea și bapțiștii din Australia și cei din Scoția au ajutat misiunile industriale bapțiște din acest teritoriu.

În 1897 Booth a trimis pe John Chilimbwe din tribul Iao în SUA să studieze la Seminarul teologic Baptist din Virginia. S-a întors în Africa în 1900 și cu ajutorul Convenției Naționale Bapțiște din SUA a pornit misiunea industrială Plaienfeld. Ajutat și de bapțiștii negri din America a ridicat în 1913 o frumoasă și mare catedrală, dar cu ocazia unei revolte împotriva englezilor în 1915 el a fost ucis iar catedrala dărâmată. Astăzi Chilimbwe e onorat ca martir în Malawi.

Lucrarea bapțișă din Malawi perturba și pe bapțiștii de ziua a șaptea, care au ajuns adventiști în cele din urmă. În 1926 englezii au aprobat bapțiștilor naționali să redeschidă Centrul Misionar Providența condus de Daniel Malekebu (1890-1878). Astăzi e cel mai roditor câmp al bapțiștilor care a înființat nu numai biserici, ci și 2 spitale și școli. În 1959 a intrat în Malawi și Convenția Bapțișă de Sud. În 1964 s-a organizat Societatea Misionară Malawi. În 1965 și-au organizat o mică școală biblică și un centru de publicații. Lucrarea a început să crească rapid. A câștigat un grup din etnia Iao care aveau o religie sincretistă, un amestec de mahomedanism și religie populară. În 1973 un grup de mahomedani au fost convertiți în satul Mowere din districtul Machinga. Ei au deschis un program de radio, au format un centru medical la Sengo. Au folosit cursurile de studiere biblică prin corespondență. Astăzi în Malawi sunt 190.105 credincioși bapțiști și 1774 de biserici.

7.2.12 Mozambic

Și-a dobândit independența în 1974 după ani de luptă cu portughezi, fiind colonie portugheză. După ce și-a dobândit independența a izbucnit un război civil devastator. La conducere a ajuns un guvern marxist. În țară, cea mai mare comunitate religioasă e cea catolică, urmată de cea baptisă. Bapțiștii au început misiunea în Mozambic în 1921 când Misiunea Bapțiștilor Liberi i-a trimis aici pe africanul Baker, avocat din Africa de Sud. În 1919 au venit aici misionarii Ernest și Ana G. Svensson și Anton și Signe Johnson. Aceștia erau susținuți de Misiunea Bapțiștilor Liberi. Ei au ajuns să lucreze și în capitala Maputa unde au întemeiat o biserică și o școală. În 1969 Uniunea Baptisă din Portugalia a trimis misionari pe Luis Rodrigues și soția lui. În 1957 existau în Mozambic două biserici de limba portugheză. Ele au organizat Uniunea Baptisă din Mozambic de care s-au atașat și celelalte biserici baptiste. În 1974 când s-a acordat independența Mozambicului, etnicii portughezi, majoritatea au plecat. A venit la putere regimul marxist care a oprit evanghelizarea, școala duminicală cu copiii. Totuși, Uniunea Baptisă a supraviețuit cu 500 de membri.

În 1975-1982 au fost vremuri grele; regimul marxist a naționalizat proprietățile misiunilor, a închis biserici, a confiscat Biblii, a închis liderii bisericilor, a oprit răspândirea literaturii religioase, dar au apărut greutățile economice și politice pentru regim, foametea, revolta și regimul a schimbat politica religioasă. Prin 1980 s-a petrecut o explozie de convertiri, au apărut biserici, chiar și printre musulmani. Misiunea Bisericii Baptiste venită din SUA a deschis un seminar teologic la Mapuia și astăzi în Mozambic sunt 210.200 de bapțiști și 1015 biserici.

7.2.13 Namibia

După primul război mondial acest teritoriu a ajuns sub protectoratul Africii de Sud, iar independența și-a câștigat-o, în 1990. Aici au fost încercări de misiune încă din 1961 când Maurice Dorall, secretar general al Uniunii baptiste din Africa de Sud și Fritz Hous au organizat întruniri în Walvis Bay și Windhoek. În 1959 exista în Walvis Bay o familie de bapțiști și în casa lor se ținea școala duminicală. Tot în 1959 s-au mutat din Africa de Sud credinșii bapțiști și au început să țină studii biblice și servicii divine. Efortul acesta a dus la formarea unei biserici baptiste în 1963 cu 16 membri în Windhoek. În 1975 s-a organizat biserică și în Walvis Bay.

Convenția Baptistă de Sud a trimis la biserică din Windhoek pe Charles Whiston ca și păstor. Actualmente biserică are păstor african. În 1984 s-a organizat Asociația Baptistă din Namibia cu 3968 de bapțiști și 44 de biserici.

7.2.14 Zambia

Acest teritoriu înainte se numea Rodezia de Nord. Și-a câștigat independența în 1964, fiind colonie engleză. Aici au venit în 1905 misionarii William Filips și Henry Masters care aparțineau de misiunea Industrială Nyasaland, fondată de Iosif Both. Ei s-au stabilit la Kafulafuta și au început să lucreze printre etnia Lamba. În 1913 Iosif Docke, păstor al bisericii centrale din Iohanesburg și fiul său Clement au făcut o călătorie misionară, dar Iosif Docke a murit de febră tifoidă în această călătorie. Sfârșitul lui și veștile bune despre rezultatele din acest camp de misiune a determinat Societatea Misionară baptistă din Africa de Sud să-și ia responsabilitatea pentru acest teritoriu.

Clement Docke și sora lui, Olive și Wiliam Filips au continuat să misioneze și cei doi au tradus Noul Testament în dialectul Lamba, iar în 1960 au tradus întreaga Biblie.

Misiunea din Lambald a înființat o școală biblică, școli în sate, un spital, au obținut o tipografie din Anglia. Misiunea însă a pierdut mulți membri după caștigarea independenței în 1964. Totuși s-a implicat în acest teritoriu Societatea Misionară Australiană după 1969 trimițând misionari. În 1972 s-a organizat Asociația Baptistă din provincia Lamba.

Grupul Baptist European vorbitor de limba engleză a înființat biserică la Ndola, 1952, Kirwe 1957, Luanshany 1957, Lusako. În 1959 Convenția Baptistă de Sud a trimis aici pe misionarii Toma și Mary Small, Zeb și Eveline Moss. La început au lucrat în Kirwe și Cupperbelt, dar apoi și-au extins lucrarea

in Lusacka și in provinciile din Răsărit. Au centrul la Chipota unde David Moffat baptist, strănepotul lui Robert Moffat a dăruit un teren de 3.400 acri la Serenye unde astăzi e un centru de educație și școală de agricultură. In 1967 Convenția Baptistă de Sud a deschis un seminar teologic la Lusaka, program de studiere a Bibliei prin corespondență, un studio de radio. In 1976 s-a organizat Conventia Baptistă din Zambia și numărul bapțiștilor a crescut rapid. Astăzi in Zambia sunt 55.800 de bapțiști și 597 de biserici.

7.2.15 Zimbabwe

Ca și colonie britanica acest teritoriu se numea Rodezia de Sud. In 1980 a devenit independentă cu un guvem cu majoritate de culoare deși lucrau aici și mulți coloniști albi. Aici, primii care au predicat Evanghelia au fost bapțiștii germani din Africa de Sud. Ei au venit prin 1920 in localitatea Somajeula și astfel s-a infiintat prima biserica bapțiștă din Zimbabwe. In 1928 a venit W. Martin, proaspăt absolvent al Colegiului Spurgeon din Londra. A lucrat aici fiind susținut de Uniunea Baptistă din Africa de Sud. Coloniștii albi au constituit biserici la Bulawayo in 1928. Credinta bapțiștă s-a răspandit frumos, s-au înfiintat biserici și de negri. După 1945 Convenția bapțiștă de Sud a trimis aici primul misionar, pe Clyde Dotson. În 1952 a mai trimis aici 10 misionari, au infiintat un spital la Sonyati și 5 școli elementare. În 1955 au deschis Seminarul Teologic aproape de Gwew. În 1967 s-a deschis o casă de editură, s-au organizat cursuri de studiere a Bibliei prin corespondenta, s-au deschis librării cu cărți religioase. Prin evanghelizări a crescut numărul credincioșilor și albi și de culoare. Bisericile s-au organizat in diferite convenții regionale. În 1992, 4 convenții s-au unit și au format Forul Suprem de Conducere a Bisericilor Baptiste. Astăzi in Zimbabwe sunt 124.028 bapțiști și 550 de biserici.

7.2.16 Benin

Benin e o tara mica, așezată intre Nigeria și Togo. A obținut independenta de sub protectoratul francez in 1960. În 1966 Misiunea Evghelică Baptistă a trimis pe Earl Watson care a inceput să lucreze in orașul Cotonau unde s-au infiintat două biserici. În partea de nord. E.M.B - Misiunea Evanghelică Baptistă a organizat un număr de biserici și un Institut Biblic.

In 1970 Convenția Baptistă de Sud a trimis pe Neville și Emma Claxton la Contonu dar inainte de sosirea lor Asociația Baptista Yomba din Nigeria a organizat deja 8 biserici in aceasta regiune. În 1972 Convenția bapțiștă de Sud a organizat prima biserica de limba franceza in Contoniu. In 1990 Convenția de Sud a folosit educația teologică prin extensiune, filme, a desfășurat asistenta medicala și proiecte in agricultura. În Benin sunt in prezent 2.106 bapțiști și 32 de biserici.

7.2.17 Burkino Faso

Înainte se numea Volta Superioara. A dobandit independenta in 1960, fiind mai inainte colonie franceza. În tara e predominantă religia animistă și o puternică prezenta musulmană. In 1959 au venit in recunoaștere misionarii Convenției Baptiste de Sud. Aici ei au intalnit cateva comunități bapțiște formate de Asociația Baptistă din Nigeria; ele au cerut ajutor misionar. Așa că in 1971 a venit J. Briant și Ina Duram. În 1977, 12 biserici au format Convenția Baptistă Burkino Faso. În Oangodongam convenția de Sud a organizat studierea Bibliei prin corespondenta, o școală și un centru radio. De asemenea au organizat o clinică dentara, un centru de pregatire pentru agricultura și alte meserii. În Burkino Faso sunt 10.597 de bapțiști și 113 biserici.

7.2.18 Coasta de fildeș

Teritoriul acesta este așezat intre Liberia și Ghana. A devenit independentă in 1960. Bapțiștii in sa au fost prezenti aici dinaintea celui de-al doilea război mondial. In 1927 Biserica Tabernacol din Paris a fondat o asociatie, Misiunea Biblică, pentru a aduna fonduri pentru misionarii din această țară. Misiunea s-a dezvoltat și in 1960 a avut 39 de misionari și 11 stațiuni de predicare. A publicat și o revistă bilunară. in 1930, comercianții bapțiști din Iomba au inceput sa organizeze adunari in Abidjan capitala tarii și in satele din jur, caștigand la credinta pe baștinași.

Dupa al doilea razboi mondial, prin 1947 au venit aici și misionari trimiși de societatea Misionara a

Bapțiștilor Conservatori din SUA. Ei au lucrat între locuitorii de etnie iulias. Lucrarea a mers foarte greu, abia în 1952 au reușit să boteze 7 tineri.

Misionarii au evanghelizat satele, au condus școli duminicale, au desfășurat servicii medicale și au început să traducă Biblia în dialectul senufo. În 1962 au organizat și un spital la Ferkessidongon. La începutul anului 1960 erau 600 de credincioși și două biserici organizate. În 1965 s-a organizat Asociația Bisericilor Evanghelice Baptiste.

Pentru că populația vorbitoare de limba franceză a fost mai receptivă pentru Evanghelie, misionarii au produs literatura religioasă în limba franceză. În 1989 s-a înființat Institutul Biblic Betel, școala de limba franceză. Misiunea Baptista Vointa Libera, în 1961, prin doctorul La Verne a organizat o clinică medicală în Doropo. În 1992 bisericile aparținând de această misiune au format Asociația Bisericilor Baptiste Vointa Libera. Misiunea a pornit un Institut Biblic în Bouna. Misionarii Convenției Baptiste de Sud au venit aici în 1966 și au început să lucreze între populația vorbitoare de limba franceză. Astăzi în Coasta de Fildeș sunt 13.998 de bapțiști și 344 de biserici.

7.2.19 Ghana

Ghana a dobândit independența în 1957; mai mult de 60% din populație sunt creștini, dar cei mai mulți sunt catolici urmați de metodiști, prezbiterieni, anglicani și o minoritate baptistă în creștere.

Primii credincioși bapțiști au venit aici emigranți din Nigeria în 1918, stabilind prima biserică. În 1920 au înființat biserici în mai multe orașe, iar în 1935 bisericile formate din nigerieni veniți din Iomba s-au organizat în Asociația Baptista Yoruba, afiliată la Convenția Baptista din Nigeria.

În februarie 1947 au sosit aici misionarii Convenției Baptiste de Sud, Homer și Ossie Littleton. Ei au venit din Nigeria, s-au stabilit la Kumasi organizând imediat o biserică. În anul următor s-au înființat biserici în Tamoli și Sekondi. Misiunea Baptista Ganeza a organizat în 1958 un spital la Nalerigu. În 1969 guvernul ganez a introdus o nouă politică cu privire la emigranți. Prin această politică mulți dintre Jorubezi au fost obligați să părăsească Ghana. Prin această măsură au fost atinse și bisericile baptiste. Multe dintre ele au ramas goale.

După 1973 bapțiștii s-au înmulțit rapid, și au făcut un seminar. Mai mult de jumătate dintre membrii bisericilor baptiste din Ghana sunt între vârstele 25 ani-35 ani. Astăzi sunt în Ghana 42.404 credincioși organizați în 326 de biserici. Serviciile divine în biserici se țin în diferite dialecte și în limba engleză în mediul urban. Forma serviciului divin a evoluat de la modelul tradițional al Convenției Baptiste de Sud cuprinzând în el și câteva implicații culturale ca ridicarea mainilor, muzica specifică, dansuri, tobe, chitare. De asemenea, bisericile sunt antrenate în a împlini nevoile socio-economice, de educație și asistență sanitară. Au și o editură și o revistă "Noutățile Baptiste"

7.2.20 Sierra Leone

În 1787 Anglia a organizat Sierra Leone ca un refugiu pentru foștii sclavi care veneau aici să scape de la stăpani și timp de 175 de ani a fost colonie britanică, câștigându-și independența în anul 1961. O clară elită a foștilor sclavi, azi Creoli a dobândit o poziție dominantă în acest teritoriu. Astăzi 10% din populație e creștină, 50% aparțin religiei tradiționale pagane și 40% e musulmană. Printre coloniștii care au venit din Canada în 1792 unii au fost bapțiști. Grupul de coloniști bapțiști era condus de păstorul David George ai cărui părinți au fost duși cu forța în America ca sclavi. El a fugit din sclavie în Georgia și de aici în Canada, în provincia Scoția Nouă și de aici s-a colonizat în Sierra Leone. Aici au organizat o mică biserică baptistă avându-l ca pastor pe David George. În 1855 s-au implicat în misiunea de aici și misionarii trimiși de Convenția Baptistă de Sud, care înainte au lucrat în Nigeria, unul a fost J.J. Bowen. Prin 1859 existau aici numai două biserici baptiste, una în Freetown cu 72 de membri și una în Waterloo cu 34 de membri. Prin 1965 misionarii organizației Misiunea Europeană Baptistă au deschis două școli secundare și un colegiu biblic la Junsar. Lucrarea însă s-a dezvoltat slab. În 1974 s-a format Convenția baptistă din Sierra Leone cu sediul la Junsar. Astăzi sunt în Sierra Leone 4.430 de bapțiști și 58 de biserici.

7.2.21 Liberia

În 1815 s-a format Organizația Misionară Africană Baptistă în Richmond. Primul ei președinte a fost William Crane, care era alb, dar printre conducătorii asociației erau mulți negrii, printre care notăm pe Collin Teague și Lott Cary. Aceștia au fost doi sclavi negri care și-au răscumplat libertatea. Ambii au devenit credincioși bapțiști foarte zeloși și un timp au fost păstori asistenți în biserica de culoare din Richmond. Mai ales Cary a fost absorbit de zelul misionar care se trezise, atunci între bapțiști, de a duce Evanghelia în Africa. De asemenea el a fost interesat în mișcarea de colonizare, care consta dintr-un efort de a coloniza în Africa pe americanii de culoare.

Mișcarea aceasta a fost greșit concepută pentru că negrii din America acum erau americanizați, ca oricare persoană de altă naționalitate ai căror părinți s-au mutat în America în secolul trecut.

Ca rezultat al acestei mișcări s-a format în Africa țara Liberia, unde au fost colonizați mulți negri din America. Cu ei au venit și Loti Cary și Teague, cu familiile lor în 1821. Cary devine un misionar destoinic și om de stat de care este legată formarea națiunii Liberia, numită așa după libertatea ce au primit-o negrii sclavi care s-au mutat aici din America. Unii americani au crezut că așa vor rezolva problema sclaviei, ajutând pe sclavii de culoare să se colonizeze în Liberia.

S-a format Societatea Americană de Colonizare în 1816, iar Collin Teague și Loti Carey au fondat la 16 ianuarie 1821 prima biserică baptistă din Monrovia, care e capitala Liberiei. După ei au venit și alți misionari aici. În Liberia bapțiștii au avut un rol principal în conducerea țării. În timpul nostru William Tollbert, care a fost păstor baptist a devenit președinte al statului liberian. În această calitate a vizitat și țara noastră și a predicat în bisericile noastre. Convenția Baptistă Națională din S.U.A (a negrilor) a organizat în Liberia 3 stațiuni misionare principale:

Misiunea Industrială Suehn

Societatea Biblică Industrială din Grand Bassa

Misiunea Bendo la Muntele Cap.

De asemenea, au construit și un mare spital în Monrovia. Astăzi sunt în Liberia 60.000 de credincioși bapțiști și 229 de biserici.

7.2.22 Togo

Togo e o țară mică așezată între Ghana și Benin. până în 1914 a fost colonie germană; după 1920 parte din acest teritoriu a ajuns sub protectorat englez care în 1957 s-a atașat de Ghana, iar cealaltă parte a ajuns sub protectorat francez care a devenit independent în 1960 sub numele de Togo.

Prin 1958 existau în acest teritoriu 6 biserici baptiste fondate de negustorii Joruba. Biserica din capitala țării, Lome, a fost prima biserică baptistă organizată în 1959. Convenția Baptistă de Sud a trimis aici în 1964, 10 misionari pe J. Clayton și Eena Bund. Ei au stabilit centrul baptist din Lome. Misiunea lucrează aici din plin, au stabilit Centrul Baptist la Lome, Școala Baptistă de Teologie pentru Africa de Vest. Misiunea a desfășurat evanghelizări prin filme, a distribuit literatura, au făcut programe de studiere a Bibliei prin corespondență, au făcut și ferme experimentale.

Asociația Mondială Baptistă pentru Evanghelizare a trimis pe Dal și Kay Washer în 1974 la Lome ca primii ei misionari. Misiunea a organizat Centrul Orbilor în care se învață cititul Braille. Acum acest centru e în Kpalme și la Kempton. Misiunea tipărește material în limba Ewe și conduce Institutul Biblic la Kpalme și Lome. Astăzi în Togo sunt 11.600 de bapțiști și 186 de biserici. Aceasta e lucrarea din Africa. E nouă dar foarte fertilă. În afara de țările acestea despre care am vorbit mai sunt și țări din Africa în care e prezenta marturia baptistă, dar credincioșii bapțiști sunt mai puțini, dar sunt, și se lucrează cu toate panzele sus. În Guineea Ecuatorială sunt 154 de credincioși și 9 biserici. Algeria cu 670 de credincioși și 12 biserici. Maroc cu 145 de credincioși și 3 biserici. Lesotho cu 330 de credincioși și 15 biserici. Mauritius cu 116 credincioși și o biserică, Namibia cu 3968 de credincioși și 44 de biserici, Reunion cu 25 de credincioși și o biserică. Swaziland cu 310 membrii și 9 biserici, Capul Verde cu 43 de credincioși și o biserică, Garubia cu 141 de membrii și 3 biserici, Guineea 5 biserici,

Niger 600 de credincioși și 8 biserici, Senegal 425 credincioși și 4 biserici.

7.3 Bapțiștii din Africa de Sud

În 1820 peste 4.000 de englezi au format o colonie nouă în Africa de Sud. Între acești coloniști a fost un număr de credincioși bapțiști din biserica lui Iosif Ivimey din Londra. În câțiva ani s-au format câteva biserici bapteste în colonia Cap. Bisericile erau fără pastori ordinați până când a venit aici în 1830 William Davis, iar biserica din Grahamtown este cunoscută ca "Mama Biserica" a bapțiștilor din Africa de Sud.

În această biserică au apărut disensiuni interne și, timp de 15 ani au fost aici ramuri separate cu tensiuni între bapțiștii calviniști și cei arminieni. Între cele două curente s-a produs o schismă, când păstorul Alexander Hay a predicat din textul "Dumnezeu să fie milostiv cu noi". Teza lui Hay era că Dumnezeu folosește marturia unor măntuiri pentru a-i aduce pe alții la mântuire. Această teză nu era acceptată și tendința calvinistă s-a modificat în Africa de Sud.

O marturisire de credință timpurie a Bisericii Mama era pentru comunitatea deschisă, deși recunoștea că singurul botez valabil este cel care se face prin scufundare și cu mărturisirea credinței, dar din respect pentru cugetul altora și din iubire pentru ei, pot să participe la Cina Domnului și cei care au un altfel de botez. Comuniunea deschisă a fost de multe ori criticată, mai ales de bapțiștii germani.

În Africa de Sud, după 1850 au venit și emigranți germani și olandezi între aceștia câțiva erau bapțiști, dintre care cel mai importat a fost Carsten Lengeheim și soția lui, Dorothea. Lengeheim avea mai multă răvnă pentru studiere decât har, el a primit vederile bapteste într-o biserică din Frankfurt. În Africa de Sud a organizat o biserică baptestă în 1861, cu 61 de membri, iar el a fost recunoscut ca prezbiter. Lengeheim nu a putut acoperi nevoile pastorale crescânde ale bisericii. Biserica a făcut apel la I.G. Onken pentru a fi ajutată. Onken le-a trimis răspuns să mai aibă răbdare „pentru că așa cum ați cerut voi nu crește un mar, și nu-i produs cum brutarul produce pâinea”.

Adunarea generală a bapțiștilor germani întrunită la Hamburg în 1867 a numit pe Carl Hugo Gutsche ca pastor în Africa de Sud, el era asistentul lui Onken. Gutsche a devenit conducătorul bapțiștilor germani din Africa de Sud pentru o generație. El a adunat pe germanii imprăștiați și a format cu ei "Biserica credincioșilor botezați din Kaffaria Engleza" în 1867. Când Gutsche a sosit în Africa de Sud, bapțiștii nu aveau clădiri în proprietate pentru închinăciune, dar în 25 de ani el a construit 24 de biserici. El niciodată nu a deschis o biserică până nu a fost liberă de datorii. În 1877 a organizat Uniunea Baptistă a Germanilor și bapțiștii germani i-a depășit în număr pe cei englezi.

În 1867 un fermier olandez cu numele J.D. Odendal a fost convertit la credința baptestă. El a fost botezat de Gutsche și, pentru câțiva ani, a lucrat ca predicator laic printre emigranții germani și olandezi.

În 1875 a fost ordinar de către Gutsche și în 1886 a fondat "Biserica Baptistă Olandeză Africană". Toți credincioșii bapțiști olandezi nu s-au înmulțit ca cei germani.

Dorința bapțiștilor din Africa de Sud era să ducă credința în interiorul Africii, chiar înainte de David Livingstone. Așa că în 1873, 4 biserici au fondat "Fondul de Susținere Baptist" pentru misiunea internă, iar în 1877 s-a organizat Uniunea Baptistă. Cu această ocazie a fost ordinar un nou pastor la biserica Granamstown și după ordinar, pastorii și diaconii din 6 biserici au constituit Uniunea Baptistă din Africa de Sud. De îndată a fost votat și un statut și din uniune făceau parte 4 biserici de limba engleză și biserici germane. Un istoric le descrie ca fiind mici la număr, limitate în resurse, lipsite de educație teologică, lipsite de suport din patrie și așezate la mari distanțe unele de altele. S-au pus la lucru și în 6 ani au crescut, formând biserici cu 17 pastori.

Succesul noii Uniuni a fost mare deși a unit biserici engleze și germane, cu punctele lor de vedere diferite. Englezii erau pentru comuniunea deschisă, iar germanii erau pentru comuniunea strict închisă. Se deosebeau și din punct de vedere eclesiologic, englezii erau pentru biserică autonomă și le era frică de orice control și orice limitare a libertății locale, iar germanii erau pentru sistemul de federalizare al bisericilor preferând concentrarea puterii centrale. De aceea, în mesajul prezidențial al Uniunii din 1881

Gutsche spunea: "Toate bisericile noastre germane formeaza o singura biserica".

Secolul al XIX-lea a fost pentru britanici veacul imperiului și al misiunii, și adeseori cele două mergeau împreună. Spiritul acesta a fost abordat de bapțiștii din America de Sud.